

Uitgangspunten

COVID-19 afdeling en COHORT verpleging

Inleiding

In de regio Wuhan in China startte in december 2019 een uitbraak van een nieuw coronavirus, ook wel SARS-CoV-2 (Severe Acute Respiratory Syndrome - CoV coronavirus - 2) genoemd. In Nederland werd op 27 februari de eerste patiënt met het virus gevonden. Het virus kan de ziekte COVID-19 veroorzaken. De meeste mensen met dit virus hebben koorts en luchtwegklachten. In Nederland, maar ook wereldwijd, worden er maatregelen genomen om verdere verspreiding van het virus tegen te gaan.

Specifieke isolatiemaatregelen zijn gericht op het voorkómen van verspreiding van COVID-19. De maatregelen zijn een aanvulling op de basis hygiënemaatregelen en worden toegepast wanneer het waarschijnlijk of bewezen is dat een cliënt COVID-19 heeft. In deze leidraad wordt onderscheid gemaakt in:

COVID-19 afdeling:

Afdeling specifiek voor COVID-19 bevestigde cliënten die op adequate wijze in groepsisolatie worden verpleegd, met als doel (verdere) transmissie binnen de andere (verpleeg-) afdeling en/of woongroep te voorkomen. Cliënten op deze afdeling zijn laboratorium bevestigde patiënten afkomstig uit het ziekenhuis, of laboratorium bevestigde cliënten uit de (zorg-)instelling, of cliënten uit de instelling met een epidemiologische link met een bevestigde client.

Cohort verpleging op de afdeling en/of woongroep:

Cohort met 1 of 2 COVID-19 bevestigde cliënten, waarbij het gehele cohort als besmet wordt beschouwd en de cliënten op adequate wijze in groepsisolatie worden verpleegd. *(Cohort kan een afdeling zijn of deel van een afdeling zoals woongroep of huiskamer, er van uitgaande dat transmissie binnen dit cohort reeds heeft plaatsgevonden, mede afhankelijk van groepsgrootte, kwetsbaarheid en intensiteit van contact)*

(Zorg-)instellingen zijn zelf verantwoordelijk voor het al dan niet instellen van een COVID-19 en/of cohortverpleging en/of individuele isolatie conform landelijke richtlijnen.

Kader

1. LCI richtlijn COVID-19, 25-03-2020
2. LCI Uitgangspunten inzetten en testbeleid zorgmedewerkers, 24-03-2020
3. RIVM WIP richtlijnen Isolatiebeleid en Algemene voorzorgsmaatregelen
(handhygiëne, persoonlijke hygiëne, persoonlijke beschermingsmiddelen)
4. GGD CORONA Werkinstructie hygiënemaatregelen enkele client, 31-03-2020
5. GGD Uitgangspunten bij schaarste PBM niet acute zorg, 31-03-2020

6. <https://www.rivm.nl/coronavirus/covid-19/informatie-voor-professionals>

Opbouw leidraad

Onderstaande onderwerpen en uitgangspunten kunnen (zorg-)instellingen gebruiken voor het opstellen van een CORONA draaiboek.

1. Situatieschets
2. Procesbeschrijving
3. Werkinstructie hygiënemaatregelen

1. Situatieschets

COVID-19 afdeling en/of cohort verpleging

Beschrijving van :

- *Afdeling; aantal kamers, eigen sanitair, huiskamer, groepsgrootte etc.*
- *Bereikbaarheid; aparte ingang, afgesloten van andere afdelingen, toegangscode, etc.*
- *Bed capaciteit; aantal bedden, uitbreiding mogelijk?*
- *Doelgroepen en testbeleid cliënten;*
 - o *getest en Corona bevestigd*
 - o *getest en Corona negatief*
 - o *niet getest en Corona verdacht*
 - o *niet getest en niet Corona verdacht*

Als er nog geen epidemiologische link aangetoond is bij cliënten met klachten behorend tot COVID-19, overweeg onderstaande cliënten dan te testen t.b.v. eventuele overplaatsing naar COVID-19 afdeling:

- o *Cliënten met gedragsproblematiek; dementie, somatiek, VB, EMB, psychiatrie*
- o *Ongeschikte huisvesting*
- o *Ernstig zieke cliënten waarvoor b.v. O2 behandeling, IV-behandeling nodig is.*

2. Procesbeschrijving

Beschrijving van:

- *Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden betrokkenen*
- *Medewerkers*; aantal/soort disciplines, kwalificaties, inzet, dienstrooster, instructie/scholing, werktijden (binnen- en buiten kantoortijden), testbeleid, etc.*

- *Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM); voorraad monitoring, bestelproces, indicaties en gebruik etc.*
- *Routing; logistieke processen, opslag, bewegwijzering, plattegrond met zone-indeling etc.*

***Medewerkers**

Cohort afdeling/verpleging:

- *Medewerkers zijn gedisciplineerd, gekwalificeerd en bekend met de locatie*
- *Vast team op de cohort; geen uitwisseling personeel*
- *Inzet en testbeleid medewerkers conform LCI Uitgangspunten inzetten en testbeleid zorgmedewerkers, 24-03-2020*
- *Inzet medewerkers op cohort in geval van schaarste PBM; ter overweging nemende, medewerkers met:*
 - *afwijkingen en functiestoornissen van de luchtwegen en longen;*
 - *chronische hartaandoeningen;*
 - *diabetes mellitus (suikerziekte);*
 - *ernstige nieraandoeningen die leiden tot dialyse of niertransplantatie;*
 - *verminderde weerstand tegen infecties:*
 - *door medicatie voor auto-immuunziekten,*
 - *na orgaantransplantatie,*
 - *bij hematologische aandoeningen (bloedziekten),*
 - *bij aangeboren of op latere leeftijd ontstane afweerstoornissen waarvoor behandeling nodig is,*
 - *bij chemotherapie en/of bestraling bij kankerpatiënten;*
 - *een hiv (humaan immunodeficiëntie virus)-infectie in overleg met de behandelaar.*

niet inzetten op de cohort afdeling.

- *Bij voorkeur herstelde medewerkers inzetten op de cohort; zij dienen wel PBM te dragen. (indien COVID-19 doorgemaakt, dan is enige immuniteit opgebouwd).*

3. Werkinstructie hygiënemaatregelen COVID-19 afdeling en COHORT verpleging

a. Vervoer client van eigen woongroep/verpleegafdeling naar COVID-19 afdeling

- *Vervoer van de afdeling naar de COVID-19 afdeling via de normale wijze; aangeven dat het om een bevestigde COVID-19 cliënt gaat*

- Client in schone kleding en/of schone rolstoel en/of een schoon bed vervoeren
- Voor vertrek client instrueren voor goede handhygiëne en/of toepassen
- Client tijdens vervoer een FFP1 mondneusmasker laten dragen
- Neem de kortste route en vermijd contact met anderen
- Tijdens vervoer dragen medewerkers **geen** persoonlijke beschermingsmiddelen
- Indien client geen FFP1 mondneusmasker kan dragen, dan dienen medewerkers PBM te dragen

b. Betreden COVID-19 afdeling en/of cohort verpleegafdeling

Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)

Alle medewerkers dienen **vóór** het betreden van de cohort de PBM aan te trekken.

- Draag onderstaande persoonlijke beschermingsmiddelen:
 - Niet-steriele handschoenen
 - Een FFP1 mondneusmasker
 - Isolatieschort met lange mouwen
 - Veiligheidsbril.
- Draag het mondneusmasker, bril en schort maximaal 4 uur.
- Wissel de handschoenen volgens normale procedure op de gebruikelijke momenten.

Uitkleedprocedure persoonlijke beschermingsmiddelen

Trek altijd in onderstaande volgorde **voor het verlaten van de COVID-19 en/of cohort** de persoonlijke beschermingsmiddelen uit:

1. Handschoenen uittrekken en aansluitend handen desinfecteren.
2. Isolatieschort rustig uittrekken en rustig binnenste buiten weggooien.
3. FFP1 mondneusmasker af.
4. Bril af.
5. Handen desinfecteren.

c. Verpleegartikelen

- Alle benodigde verpleegartikelen van de cliënt zijn op de kamer aanwezig; maximaal 24-uurs voorraad.
- Alle niet-disposable materialen reinigen en desinfecteren bij verlaten van de afdeling.

d. Communicatie

- Informeer/instrueer medewerkers t.a.v. de te nemen maatregelen.

e. Bezoek

- Niet toegestaan, tenzij... beleid

- Indien patiënt in kritieke toestand ligt is het raadzaam om client naar een eenpersoonskamer over te brengen en de familie de gelegenheid te geven afscheid te nemen met gebruik van dezelfde persoonlijke beschermingsmaatregelen als het verzorgende personeel. Instrueer en begeleid bezoek in handhygiëne na het bezoek.

f. Deelname aan sociale activiteiten door client

- De client mag de COVID-19 en/of cohort niet verlaten
- De client mag zich "vrij" bewegen over de afdeling
- De client mag – indien aanwezig en mogelijk – in de woonkamer van de afdeling verblijven

g. Ondersteunende diensten

- Ondersteunende diensten dienen dezelfde maatregelen te nemen als het verplegend personeel.
- Gezien het soort handelingen kan de huishoudelijke dienst een chirurgisch mondneusmasker gebruiken.

h. Linnengoed

- Schoon linnengoed wordt afgeleverd bij de voordeur van de cohort afdeling; de (logistieke) medewerker mag de afdeling niet betreden.
- Vuil linnengoed wordt afgevoerd in een afgesloten zak, apart afvoeren volgens intern beleid.

i. Voeding - serviesgoed

- Maaltijdvoorziening verzorgd door restaurant:
 - Maaltijden worden tot aan de voordeur van de cohortafdeling afgegeven, de afdeling mag niet worden betreden
 - Koffie/thee voorziening wordt op de cohortafdeling georganiseerd
- Serviesgoed na gebruik in vaatwasser of etenskar plaatsen
- Serviesgoed wordt gereinigd en gedesinfecteerd middels de vaatwasser

j. Reiniging en desinfectie cliëntkamer/sanitaire ruimte

- Volg interne procedure schoonmaak
- Werk van schoon naar vuil! Extra aandacht voor de reiniging en desinfectie van de hand- contactoppervlakken zoals klinken, lichtknoppen, handvaten, kraan, tafels, voedselbereidingsplaatsen e.d.
- Gebruik schone schoonmaakmaterialen voor elke kamer, die direct na het schoonmaken worden gereinigd en gedroogd en in deze ruimte worden bewaard. Denk aan ledigen, reinigen en desinfecteren van de afvalcontainer.
- Desinfectie is altijd noodzakelijk indien er sprake is van oppervlakken die verontreinigd zijn met lichaamsvochten (urine, bloed, braaksel en infectieuze aandoeningen). **Let op:** zorg ervoor dat het te desinfecteren oppervlak eerst goed gereinigd is.
- Desinfectie dient plaats vinden met een desinfectans <vul product in wat in de instelling gebruikt wordt>, een toegelaten desinfectans met een N-

nummer dat werkzaam is tegen de verwekker met **een volledige virusclaim**. Controleer dit!

- Schoonmaakttextiel moet gewassen worden op minimaal 60 graden. Gebruik bij voorkeur wegwerpmaterialen.

k. Afval

- Afvoeren op de normale wijze in een afgesloten zak, conform interne procedure.

l. Opheffen maatregelen

- Maatregelen mogen opgeheven worden indien een client 24uur klachtenvrij is i.o.m. de arts (SO/AVG/HA) en/of deskundige infectiepreventie.
- De client dient in schone kleding en/of schone rolstoel en/of schoon bed de afdeling te verlaten.

m. Maatregelen i.g.v. overlijden

- Draag tijdens de verzorging een schort met lange mouwen en handschoenen.
- Het dragen van een veiligheidsbril en mondneusmasker is niet nodig.
- Pas direct na het uittrekken van de PBM handhygiëne toe.
- Nadat de overledene verzorgd is, zijn er geen beperkingen aan het contact van de nabestaanden met de overledene. Net als anders, wordt goede handhygiëne daarna geadviseerd.
- De overledene kan op de normale manier opgehaald en vervoerd worden.
- De overledene mag zowel thuis, in de (zorg-)instelling als in het uitvaartcentrum opgebaard worden. De kist mag zowel open als dicht.
- De opbaring van de overledene kan op bed plaatsvinden met koeling door middel van een bed koelsysteem in zorginstellingen voor langdurige zorg.